

Indeks održivosti medija – MSI

Goran Cetinić

24. 06. 2015

IREX je razvio metod MSI – Media Sustainability Index – Indeks održivosti medija, kojim se po istoj metodologiji od 2001. snima medijska infrastruktura u 80 zemalja/teritorija sveta. Drugim rečima to je godišnja ocena razvoja/kretanja medijskog sistema. MSI ne meri slobodu medija već održivost slobodnih medija, jer obuhvata niz različitih pokazatelja i pokazatelj je “zdravlja” celokupnog medijskog sektora.

Osnovna metodologija

Ocenjuje se 40 indikatora podeljenih u 5 ciljeva kojima bi trebalo da teži “normalan” tj. održiv medijski sistem:

1. SLOBODA GOVORA

2. PROFESIONALNO NOVINARSTVO

3. PLURALITET IZVORA

4. EKONOMSKA SAMODOVOLJNOST

5. MEDIJSKE INSTITUCIJE PODRŠKE

Način ocenjivanja

- Ocenjivanje: Ekspertati individualno ocenjuju svaki od 40 indikatora ovih 5 ciljeva, a prosek njihovih ocena definiše konačnu ocenu. Ocene su od 0 do 4:
 - 0 - indikator koji se ocenjuje ne primenjuje se, odnosno vlast ili političke snage opstruiraju implementaciju
 - 1 - aspekti indikatora se minimalno primenjuju
 - 2 - mnogi aspekti indikatora se primenjuju ali je uticaj vlasti još uvek jak
 - 3 - indikator se primenjuje više godina i opstao je uprkos promene vlasti te je blizu dugoročnoj održivosti
 - 4 - u državi se više godina održavaju svi aspekti indikatora uprkos promenama vlasti, ekonomskim fluktuacijama, promenama javnog mnjenja i različitim političkim i društvenim konvencijama.

Cilj 1 - Pravne norme/Sloboda govora

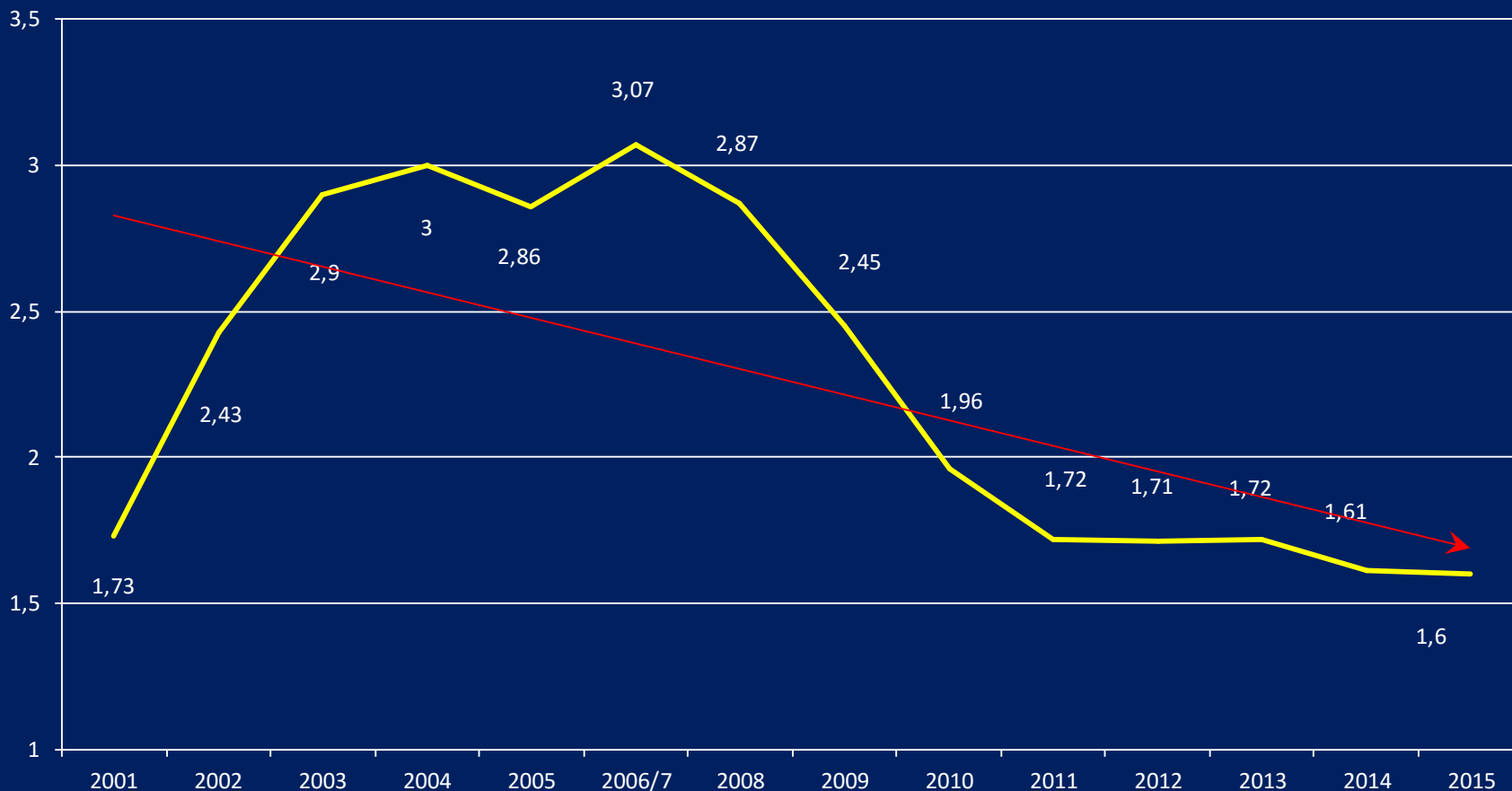
Cilj 2 - Profesionalno novinarstvo

Cilj 3 – Pluralitet izvora

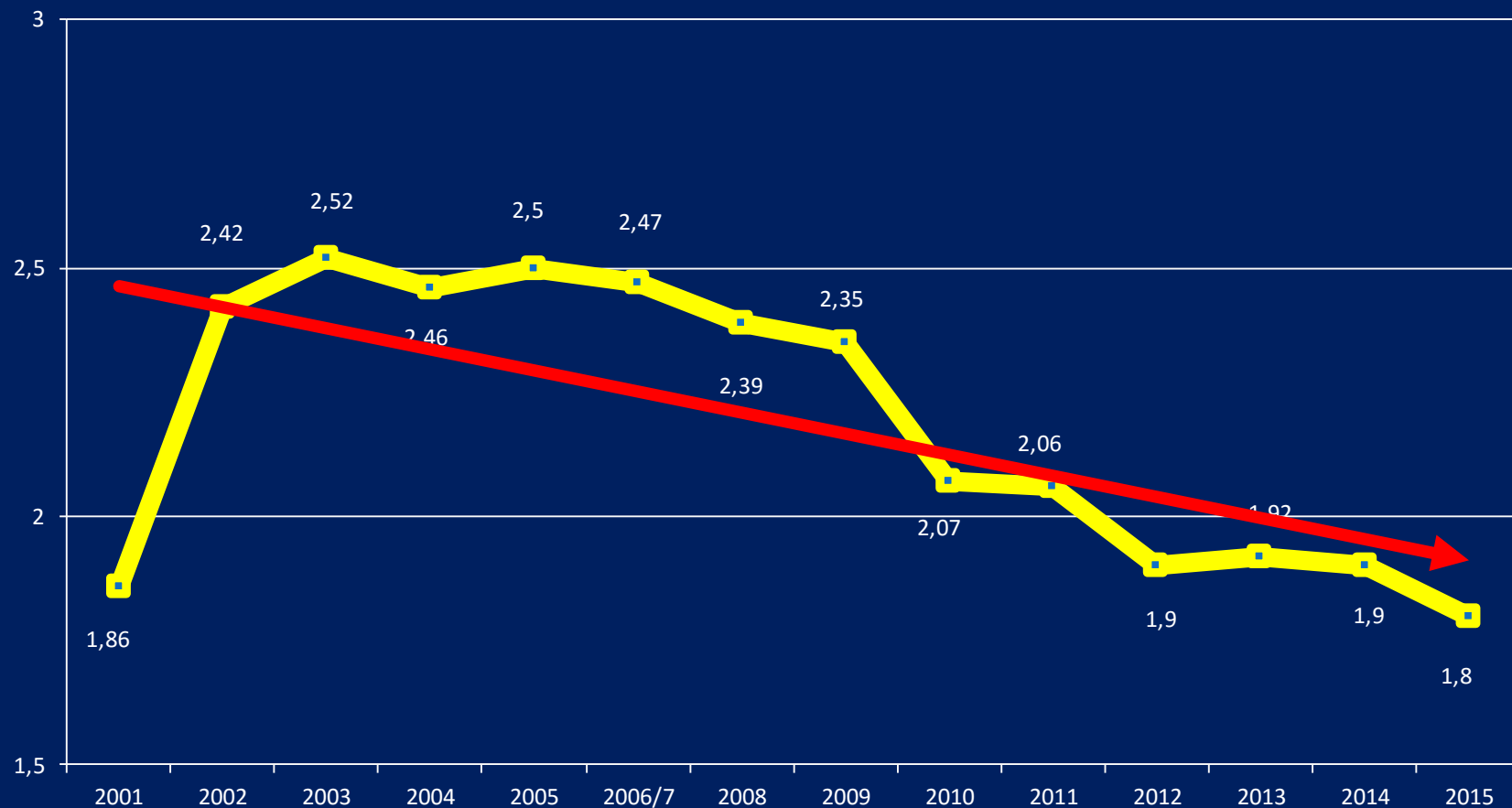
Cilj 4 – Poslovanje medija/Ekonomska samodovoljnost

Cilj 5 – Institucije podrške medijskom sektoru

Kretanje indeksa 2001-2015

MSI indeks u bivšim socijalističkim zemljama za 2015 godinu (u 2011 žuto)

Manje od 0.5	Od 0.5 do 1	Od 1 do 1,5	Od 1.5 do 2	Od 2 do 2,5	Od 2,5 do 3
Turkmestan 0,24	Uzbekistan 0,79	Azerbejđan 1,32	Bugarska 1,85	Armenija 2,34	Albanija 2,52
Turkmestan 0,35	Uzbekistan 0,56	Rusija 1.46	Kazahstan 1,93	BiH 2,03	Gruzija 2,51
		Belorusija 1.22	Makedonija 1.72	Hrvatska 2,4	
		Belorusija 1,02	Srbija 1,80	Kirgistan 2,03	
		Rusija 1.50	Tadžikistan 1,56	Moldovija 2,38	
		Tadžikistan 1,42	Ukrajina 1,93	Crna Gora 2,15	
			Azerbejđan 1,65	Rumunija 2,33	
			Gruzija 1,85	Albanija 2,27	
			Kazahstan 1,64	Armenija 2,09	
			Kirgistan 1,66	BiH 2,22	
			Makedonija 1,65	Bugarska 2,29	
			Ukrajina 1,96	Hrvatska 2,48	
				Moldovija 2,10	
				Crna Gora 2,28	
				Rumunija 2,29	
				Srbija 2,06	

Kako dalje

- Nedvosmisleno negativni dugoročni petnaestogodišnji trendovi jasno ukazuju na potrebu strateškog pristupa problemu razvoja medijskog sektora Srbije
- Strateški pristup podrazumeva odustajanje od bavljanja samo pojavnim i vidljivim problemima i analizu uzroka koji izazivaju dugoročne negativne trendove
- Takođe je neophodno identifikovati subjekte sposobne za iniciranje i sprovođenje ključnih preokreta
- U ovom momentu takav zadatak moguće je delegirati jedino medijskoj koaliciji, jer je jasno da državne institucije niti žele niti mogu unaprediti medijski sektor. Medijska koalicija ima dovoljno autoriteta da se oštrije suprotstaviti institucijama i subjektima koji godinama unazadjuju medijski sektor, da preuzme inicijativu i predloži održiva rešenja. Dalje nazadovanje medijskog sektora nedopustivo je iz civilizacijskih razloga.